

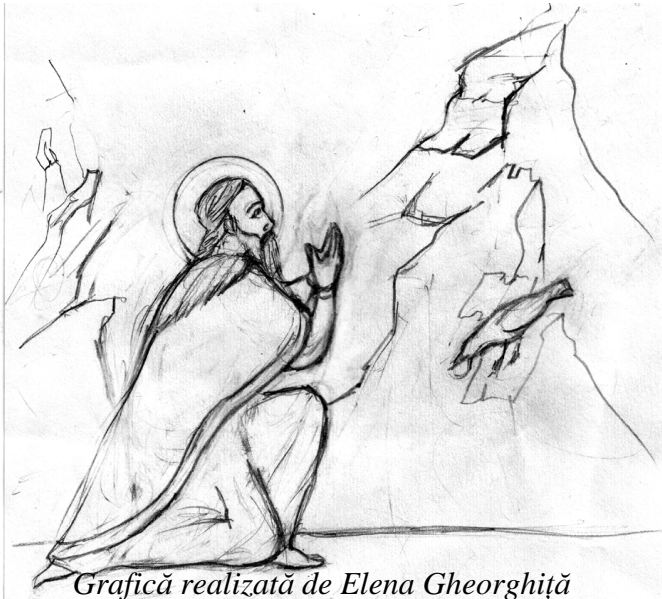
Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a cincea după Rusalii

În această săptămână, joi:

Sfântul Prooroc Ilie Tesviteanul

Grafică realizată de Elena Gheorghiiță

Evangelhia duminicii

(Matei VIII, 28-34; IX, 1)

VIII

28. Și trecând El dincolo, în ținutul Gadarenilor, L-au întâmpinat doi demonizați, care ieșeau din morminte, foarte cumpliți, încât nimeni nu putea să treacă pe calea aceea.

29. Și iată, au început să strige și să zică: Ce ai Tu cu noi, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu ? Ai venit aici mai înainte de vreme ca să ne chinuiești ?

30. Departe de ei era o turmă mare de porci, păscând.

31. Iar demonii Îl rugau, zicând: Dacă ne scoți afară, trimite-ne în turma de porci.

32. Și El le-a zis: Duceți-vă. Iară ei, ieșind, s-au dus în turma de porci. Și iată, toată turma s-a aruncat de pe țârm în mare și a pierit în apă.

33. Iar păzitorii au fugit și, ducându-se în cetate, au spus toate cele întâmplare cu demonizații.

34. Și iată toată cetatea a ieșit în întâmpinarea lui Iisus și, văzându-L, L-au rugat să treacă din hotarele lor.

IX

1. Intrând în corabie, Iisus a trecut și a venit în cetatea Sa.

Tâlcuire la Evangelhia duminicii

- Sfântul Vasile cel Mare -

Un lucru trebuie să avem clar în mințile noastre: că o dată ce suntem făptura bunului Dumnezeu, că o dată ce suntem păziți de El, Care rânduiește pentru noi și pe cele mici și pe cele mari, urmează că nu putem suferi ceva fără voia lui Dumnezeu și că nici una dintre suferințele noastre nu este spre vătămarea noastră sau spre ceva asemănător; și deci nu trebuie să ne închipuim pentru noi o situație mai bună.

Morțile vin de la Dumnezeu; dar moartea nu este un lucru rău, afară numai dacă-mi vorbești de moartea păcătosului; că pentru păcătos eliberarea de suferințele de pe pământ este început al chinurilor din iad, iar suferințele din iad nu au autor pe Dumnezeu, ci pe noi înșine. Începutul și rădăcina păcatului stă în noi și în libertatea voinței noastre. Am putea să nu avem nici o suferință dacă ne-am îndepărta de viciu; dar pentru că noi înșine, prin plăcere, ne-am lăsat ademeniți de păcat, ce motiv serios am putea invoca încât să nu fim noi înșine autorii suferințelor noastre ?

Răul este de două feluri: răul raportat la simțirea noastră și răul în sine.

Răul în sine depinde de noi, de pildă: nedreptatea, desfrânarea, nebunia, frica, invidia, uciderea, otrăvirea, violența și toate patimile înrudite cu ele, care întinează sufletul făcut după chipul Creatorului și-i întunecă frumusețea.

Răul raportat la noi provoacă durere și suferință simțirii noastre, de pildă: boala trupului, rănilor trupului, lipsa celor necesare traiului, viața lipsită de slavă, paguba de bani și pierderea celor scumpe nouă.

Fiecare din aceste rele este adus asupra noastră de înțeleptul și bunul Stăpân spre folosul nostru. Se ia bogăția celor care au întrebuințat-o rău, ca să strice unealta cu care săvârșeau nedreptate; trimite boală celor cărora le este mai de folos să le fie mădularele legate decât să le aibă slobode, spre a ne îndepărta de păcat; aduce moarte când se termină firul vieții, pe care dreapta judecată lui Dumnezeu l-a fixat dintru început pentru fiecare, deoarece Dumnezeu vede de departe ce este de folos fiecăruia din noi. Foametea, seceta, ploaia prea multă sunt plăți obștești abătute asupra orașelor și popoarelor, spre a le pedepsi când răutatea lor a depășit orice măsură. După cum doctorul este un binefăcător chiar dacă produce dureri și suferințe trupului (că poartă război bolii, nu bolnavului), tot așa Dumnezeu este bun când prin pedepse date unora Se îngrijește de mântuirea tuturor.

(continuare în pagina a 4-a)

Pelerin la locuri și momente sfinte

Vă prezentăm în acest număr al foii parohiale, două locașuri sfinte care joi, de Sărbătoarea Sfântului Măritului Prooroc Ilie Tesviteanul își vor serba hramul: Biserica Sfântul Prooroc Ilie din cartierul Alexandru cel Bun din Iași și Mănăstirea Sfântul Ioan Teologul – Vlădiceni, care își serbează un al doilea hram, al paraclisului cuprins în ansamblul monastic.

Biserica „Sfântul Prooroc Ilie” din cartierul Alexandru cel Bun din Iași

„...Fiind creștin nu poți să trăiești fără inspirație. Dacă un artist adevărat trăiește zi și noapte prin imaginile operei sale, atunci noi, fiind creștini, trebuie să fim cu mult mai atenți. Trebuie să depășim eforturile artiștilor pentru a trăi după duhul Evangheliei. Acum, cel mai important este ca Dumnezeu să vă inspire lupta voastră pentru mântuire. Când inspirația a fost dată, toată viața se umple de lumină și de bucurie. Nu se mai remarcă amănuntele” (Arhimandritul Sofronie, “Din viață și din duh”).

Atunci când intri într-o biserică ai sentimentul că ai intrat parcă într-o altă lume. Și asta pentru că arhitectura, pictura, sculptura și toată decorația interioară au menirea să înalțe mintea către Împărăția lui Dumnezeu. De aceea, nu e întâmplător faptul că arta monumentală și ornamentală au înflorit dintotdeauna în jurul bisericii. Iar purtarea de grijă față de lăcașul de închinare a devenit peste timp o datorie sfântă a oricărui creștin. Acest lucru se observă mai cu seamă atunci când se construiește o biserică, atunci când se pun bazele unui astfel de edificiu. Nu orice generație a avut acest privilegiu de a putea construi biserici. Ultimii 16 ani au pus în evidență vocația ctitoricească a românilor în general și a ieșenilor în special.

În imediata vecinătate a pasarelei care leagă orașul de cartierul Alexandru cel Bun, s-a ridicat de curând o biserică între ale cărei hramuri este serbat și Sfântul Prooroc Ilie. Alături de Sfântul Ilie biserica mai are ca hramuri sarbătoarea Nașterii Maicii Domnului și a Sfântului Nectarie Vindecătorul de boli. Această biserică se impune prin măreția ei, care o face vizibilă de departe, datorită strălucirii acoperișului, dar mai cu seamă ritmului spectaculos în care au evoluat lucrările de construcție.

Curtea bisericii este împrejmuită de un gard, iar în interior iarbă, flori și orare ale construcției încă neterminată atât la exterior, cât și în interior, dar care promite a fi un loc îmbietor pentru meditație și rugăciune pentru enoriașii acestei parohii, dar și pentru pelerini.

Intrând în biserică, printre schele te apropii de altar, încă provizoriu (catapetasma nefiind finalizată). El este momentan format din douăsprezece icoane mari întruchipând pe Fecioara cu pruncul, Domnul nostru Iisus Hristos, Maica Domnului și bineînțeles Sfântul Prooroc Ilie, icoane din care Dumnezeu pare că îi vorbește omului

într-un limbaj ce nu poate fi înțeles decât cu puterea spiritului și a credinței. Părintele Maxim de la Mănăstirea Calui considera că: „În felul ei, fiecare icoană este făcătoare de minuni. Trebuie doar să ne lăsăm purtați de puterea rugăciunii și de chemarea credinței. Vom descoperi că Dumnezeu este în toate și că doar El ne va arăta calea ce bună...”

Fără să vrei îți imaginezi cu „ochii minții” cum va arăta peste puțin timp interiorul acestei biserici cu Sfântul Altar, icoane, picturi, candelă, candelabre, sfeșnice și tot ce cuprinde Sfânta noastră Biserică Ortodoxă.

Dar cum primul hram este închinat Sfântului Prooroc Ilie, nu se poate să nu-ți revină în minte fragmente din Acatistul Sfântului Prooroc Ilie: „*Cel ce a fost înger în trup, temeiul proorocilor, al doilea înaintemergător al venirii lui Hristos, Ilie măritul, care a trimis de sus lui Elisei dar, gonește bolile și pe cei leproși curățește. Pentru aceasta și celor ce-l cinstesc pe dânsul le izvorăște tămăduiri...*”

Inginer Teodora Constantinescu

Mănăstirea “Sfântul Ioan Teologul” – Vlădiceni

Este situată în apropierea Iașului, în partea de sud-est, la o distanță de 1,5 km de la capătul tramvaiului 2 și 5. Se mai poate folosi și autobuzul barat de Tomești. Față de satul Tomești, mănăstirea se află la 4 km vest. De la capătul tramvaielor se poate merge pe jos pe șoseaua către Tomești, iar după ieșirea din oraș, după barieră, se merge la dreapta pe șoseaua de centură urmărind indicatorul.

Așezământul monahal este construit pe un teren plat în apropierea dealului Vlădiceni, acoperit de pădure. Numele de *Vlădiceni* vine de la *vlădică*, termen popular care înseamnă *episcop*. Primul așezământ monahal de aici este cunoscut ca datând din anul 1415. Tradiția spune că alaiul care transporta moaștele Sfântului Ioan cel Nou (în 1402) spre Suceava, pentru a fi depuse în biserica Mirăuți (din fața cetății de scaun), în drumul lor au poposit în acest loc. Probabil că acesta a fost și motivul ridicării unui schit aici, după câțiva ani, dar în timp acesta a dispărut. A fost din nou coborât între anii 1908-1910 de Arhimandritul Teodosie Soriceanu și câțiva călugări atoniți, în valea Cozmaneii din apropierea poienii Vlădiceni (care a purtat numele vechiului schit). Din pricina exploziei depozitului de muniție din apropiere, în 1918, schitul a fost distrus, murind mai mulți călugări, împreună cu Arhimandritul Teodosie.

Documentele existente arată că, în 1929, Mitropolitul Pimen Georgescu, Arhimandritul Epifanie Demetrescu și călugări atoniți au ridicat o nouă biserică pe care au închinat-o Sfântului Ioan Evanghelistul. Avariata grav din timpul războiului între 1941 și 1945, a fost renovată după război, în perioada 1957-1959, și folosită ca biserică de mir, filială a parohiei Tomești. În perioada comunistă a fost folosită ca depozit pentru diverse materiale de construcții, fiind apoi complet neglijată. Aflată în imposibilitate de a o reface, sub

presiunea autorităților, biserica este demolată, iar materialele transportate și utilizate pentru finalizarea construcției bisericii din Sârca.

După redobândirea terenului fostei proprietăți mănăstirești în anul 1994, Î.P.S. Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a dispus reactivarea vechii mănăstiri, iar P.S. Episcop Vicar Calinic Botoșăneanul s-a implicat personal în readucerea ei la starea de funcționare. În anul 1995, locul a fost sfințit de Inalt Prea Sfințitul Părinte Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, iar sarcina organizării și supravegherii lucrărilor de construcție i-a fost încredințată Protosinghelului Meletie Cicoară.

Cu mari eforturi, dar și cu sprijinul P.S. Calinic Botoșăneanul, a Centrului eparhial Iași, dar și a multor sponsori, obștea în formare a reușit până în 1997 să ridice un paraclis, un corp de chilii, să fie elaborat proiectul pentru construcția unui nou corp de chilii mai mare și să fie ridicată „la roșu” biserica din zid de cărămidă, de mari dimensiuni finisată până în anul 2000.

Paraclisul, având hramul *Sfântului Prooroc Ilie Tesviteanul*, a fost construit în 1996 într-un timp record de numai trei luni din cărămidă făcută în mănăstire. Are formă de navă și este compartimentat în naos și altar, iar catapeteasma, din lemn de brad sculptat, este pictată.

Micuța obște a mănăstirii pe lângă numeroasele activități administrative pentru asigurarea funcționării acestui așezământ, susține rânduiala celor șapte laude și a sfintei liturghii săvârșite în zilele săptămânii.

Anca Mihaela Fasolă

Mari personalități din Vechiul și Noul Testament

Într-o lume care se raportează tot mai des la cel rău și la iluziile create de acesta, și din ce în ce mai puțin la Dumnezeu și la învățăturile dreptei credințe, într-o lume în care există atâta confuzie, atâtea învățături amestecate ce fac tot mai dificilă distingerea între ceea ce este bine și ceea ce este rău, contactul cu modele verificate este salutar pentru fiecare dintre noi.

În această ordine de idei, cunoașterea Cuvântului, a voci și a poruncilor lui Dumnezeu cuprinse în Sfânta Scriptură, raportarea la modelele conferite de aceasta, la viețile sfinților reprezintă o îndatorire pentru orice creștin și o acută necesitate a zilelor noastre. Deși este evidentă tot mai mult tendința de a elimina religia din viața socială, de a transforma societatea într-un domeniu rezervat în principal preocupărilor de ordin economic, care determină omul să uite de valorile spirituale capabile a-l înălța spre asemănarea cu Dumnezeu, nu trebuie să uităm însă că lectura și cercetarea Sfintei Scriptură va conferi întotdeauna soluțiile necesare la problemele actuale pe care le întâmpinăm.

În spiritul ideilor menționate, începând cu acest număr al Foii parohiale ne propunem, printr-un demers ce se va derula pe parcursul mai multor numere, să

oferim informații, lămuriri și referințe asupra unor vieților unor personalităților ce se găsesc în cuprinsul cărților Vechiului și Noului Testament, cu speranța de a putea actualiza ulterior în viața noastră personală aspectele fundamentale de credință.

Necesitatea lecturării și aprofundării cărților sfinte ale Vechiului și Noului Testament, se impune de la sine, dacă ne gândim că în ele credinciosul înțelept poate găsi răspunsuri la problemele care preocupă mintea și spiritul omului. Astfel, în numeroasele încercări, ispite, înălțări, respectiv scăderi ale persoanelor biblice în general, și ale poporului ales în special, ne regăsim pe noi înșine, fiindcă pentru noi s-a scris ceea ce s-a scris.

Prin aceste scrieri, ni se transmite același mesaj, ca poporului căruia i-au fost adresate, mesajul iubirii divine, invitația la comuniune cu divinitatea. Sigur, valoarea covârșitoare a acestor scrieri și influența binefăcătoare asupra sufletului omenesc, rezultă și din aceea că Însuși Mântuitorul îndeamnă neîncetat la citirea și aprofundarea lor: „Citiți Scripturile, căci în ele aveți viață veșnică”.

Sfântul Prooroc (Profet) Ilie

Cuvântul *profet* înseamnă cel care vorbește pentru altul, adică cel ce se face interpretul cuvintelor altuia. Întrucât alături de mesajul pe care l-au transmis din partea lui Dumnezeu, profeții au prezis și evenimente viitoare, în accepția anumitor Sfinți Părinți și Scriitori bisericești, printre care și Sf. Ioan Hrisostom și Vasile cel Mare, cuvântul *profet* a dobândit și sensul de prezicător al viitorului.

În tradiția noastră ortodoxă, *Sfântul Prooroc Ilie Tesviteanul* ocupă un loc important, dintre toți proorocii biblici, pomenirea sa fiind singura cu un rang atât de important și festiv al celebrării. Figura proorocului Ilie marchează profund istoria biblică. Provenind din Tesba Galaadului, a profetit în timpul regelui Ahab (873-853 î.Hr.) și a fiului acestuia, Ohozia (853-852 î. Hr.). În regatul de Nord, Ilie a profetit în timpul dinastiei lui Omri, iar înălțarea sa la cer s-a săvârșit în timpul regelui Ioram (852 – 854 î.Hr.). Faptele sale mărețe – ce ar putea fi sintetizate prin referire la cele șase întâmplări importante din viața proorocului: prezicerea secetei și fuga proorocului, confruntarea de la Muntele Carmel, fuga la Muntele Horeb, incidentul cu Nabot, proorocia despre regele Ohozia, înălțarea profetului - sunt relatate în cărțile Regilor (3 Rg 17-19; 21; 4 Rg 1-2); el este de asemenea prezent în cartea profetului Maleahi, care anunță întoarcerea sa ca precursor al lui Mesia (Mal 3, 22-23). Cartea a doua Paralipomena (2 Par 21, 12-15) se referă la existența unei scrieri a lui Ilie care îl condamnă pe Ioram, rege în Iuda. Isus Sirah face elogiul proorocului „care s-a ridicat ca focul” (Sir 48, 1-11), iar prima carte a Macabeilor (1 Mac 2, 58) dă ca exemplu zelul său față de Lege, strădania sa permanentă de a aduce poporul de la idolatria (închinarea la idolul Baal) în care căzuse, către adevărata credință pe care Dumnezeu a revelat-o lui Moise.

În Noul Testament, proorocul Ilie este întâlnit pe Muntele Taborului împreună cu Moise, atunci când Iisus

a urcat pe munte, însoțit de ucenicii săi Petru, Ioan și Iacov, pentru a se ruga: „Și a fost că pe când Se ruga, înfățișarea feței Sale a devenit alta și îmbrăcămintea Lui albă, strălucind. Și iată, doi bărbați vorbeau cu El; aceștia erau Moise și Ilie care, arătându-se întru slavă, vorbeau despre sfârșitul Său pe care avea să-l împlinească în Ierusalim” (Lc. 9, 29-31). Același episod este relatat și în Evanghelia după Matei capitolul 17; 1-3. Proorocul Ilie apare ca fiind cel mai însemnat și respectat prooroc care a dorit să vină înaintea Aceluia prin Care se împlineau toate proorocirile.

Misiunea propovăduitoare a profetului Ilie este legată de cele patru stihii ale naturii: el determină în trei rânduri să coboare focul pe pământ în timpul sacrificiului de pe Muntele Carmel, asupra celor două căpeteni peste cincizeci și a oamenilor lor; este purtat în văzduh pe un car de foc. El deține cheia cerului, încuindu-l și descuindu-l pentru a opri sau a face să se reverse ploaia. Toate acestea îl fac pe prooroc apropiat popoarelor agrare. Acesta este unul din motivele cinstirii sale deosebite în Rusia și în România unde, atunci când plua sau tună, poporul spune că Sfântul Ilie se plimbă pe cer în carul său de foc.

În fiecare an, la mănăstirea Sfântul Ilie din Toplița, mii de persoane participă la sărbătoarea proorocului printr-o celebrare care durează, aproape fără întrerupere, din ajun de la ora 19.00 și până la ora 13.00 în ziua următoare. Sfântul Ilie este considerat ocrotitorul județului Argeș. Interesant este faptul că sărbătorirea sa pe muntele Carmel reunește în cadrul devoțiunii pe evrei, creștini și musulmani care, deopotrivă, îl consideră un prooroc de referință.

Slujba din ziua de 20 iulie prezintă drept izvor al minunilor Sfântului Ilie rugăciunea. Sfântul Efreem Sirul evidențiază această rugăciune neîncetată, afirmând: „*El stătea în vale singur, hrănit de corbi./Ziua și noaptea întregă era în rugăciune și în privegheri;/Și când nu trebuia să-l mustre pe rege, Îl implora pe Dumnezeu prin rugăciune*”. Suntem și noi chemați a imita rugăciunea stăruitoare a profetului Ilie, a înțelege adevăratul sens al postului, care nu este un scop în sine, ci un mijloc ce duce la desăvârșirea duhovnicească. Abținerea de la orice răutate, mânie, invidie, înlăturarea poverii plăcerii și patimilor trupești, stăpânirea gândurilor necurate, toate acestea constituie un post ce permite înălțarea duhovnicească prin “carul” virtuților.

Vasilica Onofrei

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax **211 273**, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu – tel. 0742 044 844
Secretar redacție: Vasilica Onofrei – tel. 0741 706 602

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank

Tâlcuire la Evanghelia duminicii

- Sfântul Vasile cel Mare -

(continuare din pagina 1)

Nu acuzi pe doctor când pe unele din mădularele tale le taie, pe altele le arde, iar pe altele le scoate cu totul din trup, ci îi mai dai și bani și-l numești mântuitorul tău pentru că a oprit boala într-o mică parte a trupului, înainte de a se întinde în tot corpul. Dar când vezi că un oraș se dărâmă peste locuitorii lui din pricina cutremurului sau că o corabie se scufundă în mare cu toți călătorii, nu zăbovești să-ți pornești limba hulitoare împotriva adevăratului Doctor și Mântuitor. Și totuși ar trebui să înțelegi că este nevoie de un tratament făcut cu grijă, când bolile oamenilor sunt mici și ușor de vindecat, dar când se dovedește că bolile lor nu mai pot fi vindecate printr-un tratament celor ajunși ne folositori, pentru ca nu cumva, întinzându-se boala, să cuprindă și pe cei sănătoși. Așadar, după cum nu-i de vină doctorul dacă-ți taie sau îți arde o parte din trup, ci boala, tot așa și distrugerile orașelor își au originea în păcatele oamenilor, care depășesc orice măsură. Scutește deci pe Dumnezeu de hulă !

Să încetăm, dar, a corija pe Cel înțelept. Să încetăm a căuta ceva mai bun decât ceea ce a făcut El. Chiar dacă scapă puterii noastre de pătrundere pricinile rânduielilor mărunte ale lui Dumnezeu cu privire la viața noastră, totuși să fie nestrămutată în sufletele noastre învățătura că de la Cel bun nu vine nimic rău.

Ca urmare a ideii de mai sus se pune și problema diavolului. De unde diavolul, dacă relele nu vin de la Dumnezeu ? Ce vom răspunde ?

Același răspuns dat despre răutatea oamenilor este îndestulător și pentru această întrebare.

- Din ce pricină este rău omul ?
- Din propria sa voință liberă.
- Din ce pricină a ajuns diavolul rău?
- Din aceeași pricină, pentru că și el avea libertatea voinței și era în puterea lui sau să rămână lângă Dumnezeu, sau să se înstrăineze de bine. Gavriil a fost înger și a rămas neconținut lângă Dumnezeu; Satan a fost tot înger și a căzut cu totul din ceata sa. Voința liberă l-a păstrat pe unul între cele de Sus, și tot libertatea voinței l-a aruncat pe celălalt din cer. Era cu puțință ca și Gavriil să apostazieze, iar Satan să nu cadă. Dar pe unul l-a salvat dragostea fără sațiu de Dumnezeu, iar pe celălalt îndepărtarea de Dumnezeu l-a arătat vrednic de a fi aruncat în adânc. Acesta este răul: înstrăinarea de Dumnezeu. O mică întoarcere de ochi ne face să fim sau cu lumina soarelui, sau cu umbra trupului nostru; dacă ne uităm la soare, soarele este gata să ne lumineze; dar dacă ne întoarcem spre umbră, ne cuprinde neapărat întunericul. Tot așa și diavolul, este rău pentru că își are răutatea din libertatea voinței, și nu pentru că firea lui era vrăjmașă binelui.

(Sfântul Vasile cel Mare, *Omilii și Cuvântări*)